

Szerkesztőség
Via S. Andrea (Troyer ház).

Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:

Egy évre Per 1 anno 6.— forint
Félévre 6 mesi 3.—
Negyedévre 3 — 1.50 —
2 hónapra 2 — 1.—
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyilvántartások:
Folyóiratnak árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppelék B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1890 márczius 9

Megjelenik minden vasárnap

9 marzo 1890

Néhány szó Fiume tengeri kereskedelmének emelése érdekében.

Még nem régen volt, midőn a magyar tengeremlék, illetőleg Fiume iránti kiváló érdeklődés csak oly felületes, túlbuzgó dolognak tartatott, ma már azonban általánosan elismert tény, hogy Fiume hazánk közgazdasági életében fontos szerepet játszani van hivatala.

Fiume az egyedüli kikötő város, mondhatni kapuja hazánk, melyen át az egész világgal, a föld összes tengerparti városával érintkezhetünk s nélküle a főbb körülzárt országok sorsára jutna, azaz a szomszédos országok beavatkozása, közvetítésére szorítva forgalmának kiterjesztése végett.

Kevés tengeri kikötő bír oly fontos földrajzi és oly sok természeti kedvezményvel, mint a mi Fiuménk. — s vannak mégis, kik Fiume kikötőjének nagy jelentőséget nem tulajdonítanak, legalább addig nem, míg Fiumének magának nem lesznek önálló nagy s bevitteli üzlettel s foglalkozó kereskedő czégek, melyek raktározott áruikat közvetlenül Fiuméből úgy a bel-, mint a külföldre szállítanák. Mert földolog, hogy az el-

szállítást ne csupán a behozatal képezze, mint ez ideig legnagyobb részben, de helyi iparunk kellő fejlesztésével saját iparterményeink is, számot tevő részben hozzá járuljanak.

Tekintsük Anglia, Franciaország vagy más országok tengeri piacait, látni fogjuk, hogy nem a behozatal és továbbítás, hanem saját ipar — terményeinek kivitele is, melyeknek előállításához jöllehet behozott anyagok használtattak, — képezik a valódi forgalmat.

Igaz ugyan, hogy Fiume természetbeni gazdagság tekintetében nem hasonlítható össze Európa ezen elsőrendű piaczaival, de tekintve hazánk iparfejlesztési képességét és gazdasági viszonyait, ez egyetlen kikötőnk bármely versenyezhetne Európa bármelyik piaczaival is.

Első sorban is tehát a valódi nagy forgalom létesítésére a hazai iparágak fejlesztése és új iparvállalatok megteremtése szükségeltetik.

Hogy mennyire éri hazánk ennek égető szükségét, meggyőződhetünk, ha összehasonlítást teszünk a külföldről behozott s a hazánkban kivitt áruk értéke között.

Hazánk ugyanis évente átlag csaknem 350 millió forint értékű

iparcikket hozat be külföldről, holott kivitele alig 150 millió forint értékét képviseli.

E nagy különbözet azonban nem éppen hazai iparágunk kezdetlegessége — vagy hiányosságai — vagy hiányosságai — hanem a külföldi iparúrnak hazánkban elhíresztelt kiválóságának következménye, pedig meg lehetünk győződve, hogy a behozott iparcikkek, melyek között a szőtt és kötött pamut-gyapjúruk, ruhamelemek, bőrúrnak, finom faúrnak, vegyszeti ipartermékek, továbbá vasfém- és gépúrnak szerepelnek, — még csak nem is a legfőbb müiparnak termékei, hanem nagy részben az olcsóbb tömegúrnak közül kerülnek piacunkra. S hol vannak még a különféle élelmiszerek, italok és piperezikkek végtelen sorozatai, melyekért nemkülönben tetemes összegeket áldozunk a külföldnek?

Lehetetlen lesz hazánkban mindaddig e téves vélemény, és ferde felfogásról a fogyasztó közönséget leszoktatni, míg maguk a hazai iparosok és kereskedő czégek nem ébrednek annak tudatára, hogy a hazai izlés s honi gyártmányok cégezézetése, pártfogolása okvetlenül szükséges saját érdekében is, hogy hazai izlésünk és iparfejlesztésünk a külfölddel szemben,

ha egyelőre csak részben is, — uralomra jusson, a mi most annál inkább is könnyebben lesz kivihető, mert kereskedelmi miniszterünk iparfejlesztési törvényével, továbbá iparpártolási elvének kerestülvitelével oly kedvezményekben részesítendő az újonnan létesítendő iparvállalatokat, mely kedvezmények határozottan a legjelentékenyebb támogatásokat képezik s a mi fő, az újonnan előállított iparcikkek ez uton nyomban biztos piacra fognak találni.

Természetes, hogy ezen pártfogás csak úgy vezet biztos célhoz, ha a versenyző hazai czégek be is tudják bizonyítani iparkultúrnak képességét.

Minő médiumok lennének azonban a gyáripár fejlesztésén kívül a valódi, nagy forgalom megteremtésére? Kérjük ezt régen. A kereskedő czégek, nagyobb vállalatok tehetséges vezetői rendszeren annyira el vannak foglalva saját üzletük dolgaival, hogy e tárgyban való tüzetes tanulmányzással vajmi keveset foglalkozhatnak. Csakis kapkodva hallunk itt-ott e vélemény-adó körökből egyes mondatokra, vagy újításokra vonatkozó nézeteket, de azok is a kellő adatok hiányában feledésben maradnak.

Kizárólag tehát a kereskedelmi

A „Fiume” tárczája

Egy indiai herceg házassága.

(Egy tengerész naplójából).
Folytatás.

Hogy ne keljen jövelem ezéljával rögtön előállanom, némi vásárlásokat tevők s míg a legdek ezek összehasonlagásával foglalkoztak, én az öreg Z... mellé telepedve kérdém, hogy: mi az újság?

Bővében volt ennek. Hisz az utóbbi udvari bálók alatt szövődött minden fajta históriák még csak most kezdének előbukkanni. Hogy a társalgást közelebb hozzam ezélelemhez, azzal állék elő, hogy én is hallottam egy bár régebb keletű eseményt, melynek nyomára jutni szeretnék. Az öreg barnószelenczére ütve, kíváncsian pillantott reám.

— Ismeri-e ön Mr. Müllert? — kérdém.

— Hogyne ismerném! hisz egy időben kerültünk ide Egyiptomba: ő mint bizományosa azon angol háznak, melynek most képviselője: én mint szerencsésjét próbáló szegény gyógyszerész, épen ezen helyiségben nyitva fel akkor még nagyon szerény üzletemet. Ő is sok éven át napontai látogatóm volt, hiszen akkoriban a „Caffè P European” kívül nem volt más hely, hol mi európnak estén-

kint összejöhettünk volna. Csak akkor maradt ki innen, midőn azon ház közp viselével megbízatva, ráadásul a házigyik Chefjének valami elfonyadt rokonát a nyakába akaszták. Ezzel aztán vége lett a szép szabadságnak, mert az új madame nagyon szoros kordába vevé s tartja azóta is, a nehezen halászott férjét.

— Azt mondják — jegyzém meg, hogy Mistress Müllernak erre alapos oka lett volna. En legalább valami ilyest hallék a napokban, de ismervé ez embernek eszöndes és szelíd természetét, az egészet csak ráfogásnak tartom.

Nem ráfogás biz az — szölt elégtelen az öreg. — A barátunknak rovása volt, mit az új asszonyval nehéz volt kiegyenlíteni.

— Ugyan ne mondja! s mi volt e rovásom?

— Azon bizony egy már hét éves leányka.

— S a mama?

— A mama egy szép fiatal arabs nő, kit alig 15-éves korában szerzett magához Müller gazda. A bennszülött nő nemcsak szép, de tanulékony is volt s midőn urát egy szép kis leánnyal megajándékozta, már jól beszélt angolul s munkás s szerető nővé vált. Mr. Müller nem is esínált titkot viszonyából, komoly szándéka lévén törvényes házasságra lépni gyermeke anyjával, a mi ak-

koriban itt sem feltűnő, sem rendkívüli dolog nem volt. Európai nő az időben e folytonos pestis híreben álló országba jönni, bizony nem egykönnyen vállalkozott. A kikötő hátt végzetük idekötött, belöldiekkel kellett megelégedniök. Ily viszonyból nem egy házasság jött létre. Ön, ki ismeri a G.-ra családöt, tudni fogja, hogy a már elhunyt családöt, ki húsz évig volt napontai látogatóm (mintha most is ott ülök látám ama kép alatti széket!) egy szép abissinai nőt, feketét, mint a korom vett nőül, miután ettől pár szép fia született, kik esokorádó színük daczára a legelső körökhöz tartoznak, sőt egyik az o...k hadseregben mint főtiszt szolgált. Ily házasság akkoriban nem volt újság s Müller uram is jobban járt volna arabs nevével, ki hovatovább mind jobban beletalálta magát új helyzetébe. De, mint mondám, egyik utja alkalmával Angliába, reitukmálták mostani nejét, kivel sem gyermeke, sem valami nagy házi boldogsága, a nő folytonos féltékenységé miatt. Ő ugyan még nősülése előtt meggyóná bűnét s bünbocsánat áraban az arabs nőnek a háztól pusztulni, a leánykát pedig a klastromba adni kellett. Ez esemény körülbelül a krimiai háboru után történt. Azóta Mr. Müllernel nagyon ritkán találkozunk. A szegény leány eddig bizonyára nagyra nőtt a záróban, de mert mostohája hallani sem akar felőle — aligha ott nem

végzi napjait. Az anyát pár év előtt még látám olykor. Az arabs városrészben egy kis háza van s valami csekély havi pénzéből él.

Mindezen újságokkal megrakodtan siettem vissza a hercegehez, ki reám várt.

En abban igyekeztem, hogy előadásommal a Müller pár eljárását inkább az európai szokásokból eredő kényszernek, semmint szivtelenségnek jellemezzem. A herceg azonban nem igen látszott osztani felfogásomat, bárha észrevételt egy irányban sem tett.

Szokása ellenére zárkózott volt. Csak is a mit a leány anyjáról említék, látszék különösen érdekelnit őt, s főleg azon tudósításomat, hogy e nő valószínűen életben van, feltűnő örömmel fogadta.

Pár napra erre, azon hír futá be a várost, hogy: Mr. Müller kivéve a záródából leányát, miután ennek nevelése befejezve lett: hogy a mama maga ment mostoha leánya után kit érzékenyen köb-lére ölelt s anyai örömeinek jeléül a záródát fényesen megajándékozta.

A hír szóról szóra való volt. A záródába fejezett leányra, vagyis inkább ennek történetére, most már sokan visszaemlékeztek, de mert a Müller pár eljárásának valódi indokát senki nem sejté, eljárások általános helyeslésre talált s főleg a mostoha anya nemes és érzékeny szivét nem győzők eléggé dicsérni.

kamarák volnának hivatta e tárgy tüzetes tanulmányozására; nyitva áll előttük minden adat, megkeresésükre készséggel adnak felvilágosítást a külföldi kamarák is ezek alapján véleményes jelentéssel javasolhatják kormányunknak, hogy és miképen lehet ennek kivitele?

Természetes, hogy ezen intézkedés csak az irányadás, helyzet kiismerés s a produkció emelésére szorítkoznak, míg a valódi lendítő gépezetet érdekeinknek külföldön való kellő képviseltetése, kiterjedtebb hajóösszeköttetés, behozatali üzlettel foglalkozó kereskedelmi házak létesítése s végül — a kisebb hajózási társaságoknak egyesítése, vagy kizárólag egy társulat segélyezése — képezni.

A mi az érdekeinknek külföldön való képviseltetését illeti, nem a sokszor emlegetett külön consulatusi hivatal szervezését értjük; egészségügyi jelentéseket s statisztikai kiadványokat s egyéb fontos mozzanatokra vonatkozó adatokat kapunk így is rendszeren; de a földolgozó a hajózási társulatnak a fontosabb kikötőkben való kellő képviseltetése, mert a forgalom csakis ez által van biztosítva.

A hajózási összeköttetés pedig ne csak kizárólag a távol nyugati és az osztrák kikötőkkel, de a szomszédos Olaszország s különösen keletnek fontosabb kikötőivel tartassék fenn; mert ezáltal több fontosabb behozatali cikk, mint: dohányfűszer, déli gyümölcs, rizsgabbaneműek és a téli időszak alatt termő vetemények nem Triestben át, mint eddig nagy részben, de közvetlenül jutnának piacunkra, sőt a személyforgalom is a rendszeresített összeköttetéssel nagy ólénkséget tevékenységet fejtenekereskedelmünkben. Megjegyzendő azonban, hogy ezen rendszeresített összeköttetések az idegen hajózási társulatok versenyével szemben

Valóban képzelnem sem lehetett gyöngédebb anyát. Mintha kárpótolni akarta volna önmagát azon sok évi nélkülözésért, melyet leánya zárdai évei reá rónak: oly elváhatlan volt tőle. A délelőtti sétán, szorosan karra fűzve a kiváló eszű legdivatosabban fölöltözött leánykát, tüntető anyai büszkeséggel vezetve a népes Mehmed Ali piac, széles márvány járdákkal szegélyezett fasorai alatt, vagy meghordozva a fényes bazárokból, hol nagymérvű bevásárlásokat tettek.

Mohó sietséggel mutatá be az előkelőbb körökbe, szóval úgy járt el, mint egy anya, ki forrón szeretet, de sokáig nélkülözött leányát a nevelőből valahára mint felnőtt szép leányt visszakapva, anyai örömet minden irányban kielégíteni s mutatni igyekszik.

Mint hogy ezen eljárás indokát az érdekelteken kívül csak én ismerém, a Müller párnak a közvélemény félrevezetésében tanúsított ügyességüket be kellett ismernem s az adott viszonyok között helyeselem is. Csak az bosszantott, hogy a herceg, kinek az európai társadalomról való tiszta felfogását ismerém (Calcuttában neveltetett s a legelső körökben élt) ezen eljárásukban semmi visszatetszést nem látszott észrevenni. Ó most naponta látogatója lett a háznak s mi csak a késő est óráiban találkoztunk olykor.

Amphibius.

(tolyt. következik)

csak úgy felelhetne nének meg hivatásuknak ha azokat jól szervezett társulatnak hajói eszközölnék s ha érdekeink előmozdítása az érintett külkikötőkben megbízható s lekiismeretes képviselő kezeire vannak bízva. D. A.

Városi közgyűlés.

A f. évi március 7-iki ülésen, mely a szokottnál kissé későbbben 1 1/2 óra körvete kezdetét, Mohovich alelnök előlétele mellett 20 városi képviselő vett részt. A kir. Kormányzó egyes átiratainak közlése és tudomásul vétele után, Dr. Nacinovich referens a Kormányzó felhívása folytán előterjesztést tesz az 1890-1892 évi adófelbevezési bizottság tagjainak kinevezése tárgyában.

Dr. Dall'Asta képviselő erre vonatkozólag indítványozza, hogy az adó felbevezési bizottság tagjai ne változtassanak, hanem maradjanak ezental is ugyanazok, kik eddig lettek megválasztva. Indítványa egyhangulag elfogadták.

Biscotini képviselő benyújtja a helybeli tüzoltó egylet szolgálattevő lovai részére felállítandó istálló tervezetét és költségvetését, melynek költségei 443 frt 90 kr. rúgnak — s indítványozza, hogy az, mint legmegfelelőbb helyen, a városi fuiskola épületében állíttassék fel.

Dr. Benzan városi orvos egészségügyi szempontból ártalmasnak nyilvánítja az istállónak az iskola épület alatt való létesítését s kifogásolja az indítványt.

Referens megjegyzi, hogy ezen istállóban szolgálat csakis éjjel tartatik, és hogy a helyiség rendszeren kellőképen fertőtlenítve lesz.

Indítványa elgadhatik. Ezek után a Via Alexandrinán létesítendő cementburkolat tárgyában titkos ülés tartatott.

Triest hajózási forgalma 1889-ben. A triestti ipar és kereskedelmi kamarának 1889-évről kiadott jelentése szerint, Triest kikötőjében a múlt évben megfordult összesen 8213 hajó 1,447,940 tonna tartalommal és pedig 4194 vitorlás 173347 tonna és 6019 gőzös 1274593 tonna tartalommal.

Ezek közül terhelve érkezett és indult 3330 vitorlás 123577 tonnával; 2869 gőzös 1159808 tonnával vagyis terhelve érkezett és indult összesen 6199 hajó 1283385 tonnával.

Az 1888 évi forgalommal szemben az össztömeg-tartalom 79,234 tonna emelkedést mutat.

Olvasóinkhoz!

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésök január hó végével lejárt, arra kérjük, sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani, hogy a lap küldésében fennakadás ne történjék.

Különösen figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy előfizetéseiket ezental sziveskedjenek lapunk kiadó hivatalába küldeni s az előfizetés megújításánál, valamint a lap szétküldésére vonatkozó egyéb föl szólalásnál egy címszalagot mellékelni sziveskedjenek, s ha a lap esetleg késve érkezik, vagy egy-egy szám eltérő helyesebb egy levelező lapon a „Fiume” kiadóhivatalát Battara P. könyvnyomdája (Via Adamich) eről azonnal értesíteni, mely azonnal intézkedik a panasz orvoslása iránt.

Helyi és különféle hírek.

Ó Felsőge, Gróf Zichy Ágost kormányzókat folyó hó 7-én pénteken kihallgatáson fogadta.

Fiamin apát egészségi állapota.

Fiamin apát — ki már több hét óta veszélyes beteg, sőt e napokban már halál-hírel is terjesztették, — állapota an-

nyira javult, hogy egészségének teljes helyreállása rövid idő múltán remélhető.

*

Gyász hír. Don Malle Bernát kanonok, ki évek során át a helybeli székesegeyház egyik legnépszerűbb áldozára volt, folyó hó 6-án elhunyt.

Malle kanonok halálával Fiume nemcsak népszerű áldozárt és jó szónokot, de kiváló magyar érzelmi hazafit veszített, ki a horvát szellemű egyház előjáróság kebelében a magyar érzelmek egyedüli szószólója és pártolója volt.

*

Érdekes felolvasás kilátásban. Böhm Gyula, a bécsi kereskedelmi muzeumnak hivatalnokja, ki e napokban Bécsben igen érdekes felolvasást tartott a „Reklamról”, a helybeli kereskedelmi körök meghívására legközelebb Fiumében is fog e tárgyban felolvasást tartani.

*

Városi színház. „Lohengrin” Wagner operájának f. hó 8-ára hirdetett előadása kellő készütség hiányában elhalasztatott.

Az előadás napja a kellő próbák lettele után azonnal közzé fog tétetni.

*

Szini előadás három nyelven. A helybeli felsőbb leányiskola növendékei az elhalasztott szini előadást mint halljuk f. hó 15-én szombaton tartják meg tombola játékkal egybekötve.

A kis műkedvelők három darabot adnak elő és pedig mindgyüket más-más nyelven; lesz tehát magyar, német és olasz előadás.

*

Elhalasztott tombola játék. A mára ére hirdetett nyilvános tombolajáték a kedvezőtlen időmiatt, elhalasztott.

+

Eljegyzés. Nyírő Gábor, az „Adria” magyar tengeri hajózási részvénytársaság kapitánya eljegyezte Kossutány Margitot, Kossutány Géza budapesti kir. törvényszéki bíró leányát.

*

Amerikai hajóraj Fiumében. — Speziából sürgönyzik, hogy az amerikai hajóraj, mely a speziai öbölben horgonyozott, f. hó 6-án indult Nápoly és Castellamareba, honnan hőrübelül 10 napi torgonyzás után valószínűleg e hó vége felé Fiuméba is el fog látogatni.

A hajóraj 4 hajóból áll, és pedig „Chicago”, „York City”, „Atalante” és „Boston” keresztnevű hajókból, melyek közül legnagyobb Boston, 3200 tonna tartalommal és 3780 lóerejű gépezettel.

*

Tersatto község előjáróságának ohaja. Tersatto község előjárósága már régóta éber figyelemmel kíséri a tengerészeti hatóságnak a Delta területen eszközendő feltöltési munkálatait; mely feltöltési munkálatok illetve a fumei területnek keleti irányban való terjeszkedése egyáltalában nem nagy ényire van sem a szomszédos susákiaknak, sem az említett községi előjáróságnak.

Legutóbb a mint értesültek a tengerészeti hatóságnak azon szándékáról, hogy a Delta területnek további kiterjesztése végett a Fiumara (Racina) folyótul is szándékozzak feltöltéseket eszközölni, a susáki előjáróság azonnal értekezletet hívott össze, tanácskozándó a fölért, mely módon lehetne Susáknak épen ez irányban tervezett terjeszkedési igényeit ez elzárólassal szemben megvédeni.

Tudni való dolog, hogy a susáki előjáróság a szellem pártokkal egyetemben Susak terjeszkedésére és emelésére nézve óriási tervek kivetését tűzte maga elé s e terveinek egyike a Fiumára mentén kezdett palota sornak a Fiumara torkolatig való kiépítése, mely kiépítés és a belső területnek feltöltésével oly nagy terület nyeretnek, mely területen a riva sorától keresztben még két megjelölés

hosszúságu utca- köz szakíttathatnék. Most azonban, hogy a kir. tengerészeti hatóság a Fiumarán túl eszközendő feltöltési munkálatokat is kitézte, Susak ezen említett tervének kivételében akadályozva látja magát.

Az értekezlet küldöttséget menesztett előbb Zágrába a horvát bánhoz s onnan Budapestre Baross kereskedelmi és Josipovich horvát miniszterhez, a mely küldöttség előadván a kir. tengerészeti hatóság részéről tervbe vett feltöltésnek Susak jövőjére nézve való káros voltát, azon kéréssel járult Baross kereskedelmi miniszterhez, hogy ha már a tengerészeti hatóság e feltöltést csakugyan eszközölni kívánja, legalább az engedélyessék meg, hogy Susak az eddig feltöltött terület irányában, az utóbb épített Fremont-féle háztól számítva még 80 méternyira terjeszkedhessék, mely terület a kir. tengerészeti hatóság birtokát képezné, s tetszés szerint építhető azon, vagy építkezés ezélfőből eladhatva azt másnak; továbbá, hogy a tengerre való kilátás el ne zárossék, Susak és Fiume ezen új terület közt csak egy meter magasságu válaszfal építése engedélyeztessék.

Baross kereskedelmi miniszter igen méltányolta a küldöttség kérélnet s megígérte, hogy a dolog miben létéről közelebbi tudomást fog szerezni s a körülményekhez képest igyekezni fog annak eleget tenni.

*

Abbaziai hírek. Abbaziából írják, hogy míg Monarchiánkban usáknem mindennél a legzordabb túl uralkodik, ett a legkollemissébb időjárás van.

Az azaléki, rododendrik, violák, jácintok és kaméliák mind teljes virágzásban vannak s kellemes illatok messze terjed a gyenge scirocco fuvalma alatt.

Szállodák, villák, pensionok, sőt még a magán lakások is telve a világ minden részéről odaseregelt idegenekkel.

Az építkezések még egyre folynak s kilátásban van több új villának építése. Legutóbb Slatina, Amélia és Quisisana új szállodák nyitattak meg, melyek közül az utóbbi — mondhatjuk, — hogy a modern berendezéseknek mintaképe.

Mulatságokban szintén nem szenvednek hiányt, mert a hangversenyek, műkedvelői előadások és családi estélyek egyremásra rendeztetnek.

Most legközelebb Slavjansky daltársulatát s későbbre a bécsi „Wiener Männer Gesangs Verein” jövetelét várják.

Kereskedelmi és tengerészeti hírek.

Fiume kikötőjének hajó forgalma március 1-től 8-ig. Fiume kikötőjében e letolyt het alatt a 10 tonnan aluli hajók kivételével megfordult összesen 133 hajó; és pedig érkezett 68, indult 65. Ezek közül gőzös 69, vitorlás 64. Lobogó szerint 117 osztr. magyar 13 angol, 1 olasz, 1 norvég és 1 görög.

A mult heti forgalommal szemben kevesbbet mutatkozik 35 hajóval.

*

Az „Adria” magy. tengeri hajózási részv. társaság hajóinak mult heti utjai. „Jókai” ind. március 1-én Velenczéből Kumiba (Görögországba). „Széchényi” érk. márc. 2-án S. Vincenzoból Pernambuccoba. „Adria” ind. márc. 7-én Maltából Triestbe. „Szapary” ind. márc. 6-án Fiuméből Rouenbe. „Zichy” érk. márc. 7-én Glasgowba.

*

A bolgár gőzhajózási vállalat. Mint a sohai osztrák-magyar consulatus-tól értesülünk, a bolgár gőzhajózási társulat már megalakult s egyelőre 3 hajóval kezdi meg járatát Varna, Burgas és Konstantinápoly között. A társaság a bolgár kormánytól 100,000 frank subvenzióban részesül.

*

A „Mahsouss” féle (örök hajózási társaság szintén direkt összeköttetést ki-

ván
nai k

Z
tése
Lóliq
valev
új m
lyedt
tek ó
égsz
lalmá
U
hozo
vára
hogy
hasse
midő
feszte
sik te
vissza
e sző
lázni
A
ra fő
feszté
járat
Ha
jó, m
oly sz
helyze
tettek
meg i
tősege
től mo
fárads
elvezse
annak
Binell
zössel
lett be
történ
gebe
nagyol
kimen
B
eroszte
kébez
gömbö
minek
zö 5a
désbe
de, ut
kiemel
nek to
gá-ba
forlák
alatt a
tásai k
E

Fiume
1890

fontos
rendel

1890 fel
Pola
San
Rave
Trie
Trau
Puci
Ott
Liss
febr
Veg
Barr
Ott
Trau
Ciq
Puci
febr
Catt
Ven
zák
Zára
S. G
Rave

ván létesíteni Konstantinápoly és a du-
nai kikötők között.

**Zatonyra jutott hajó megmen-
tése Binelli új készülékével.** Cotrone-
lólirják, hogy Binelli olasz mérnök, ki tud-
valeg az elsüllyedt hajók kiemelésére
új módszert talált a „Bengala” elsül-
lyedt hajó megmentése vegett nár he-
tek óta Cotroneban idők, e napokban
egész váratlanul alkalomhoz jutott új ta-
lálmányát bemutatni.

Ugyanis „Giuseppe” nápolyi kétár-
bozos hajó már több nap óta utrakészen
várta a kedvező idő bekövetkezését,
hogy farakományával Sziciliába vitorláz-
hassék: — míg végre múlt hó 28-án,
mídon a vihar kissé lecsillapult, vitorlát
feszített és utnak indult. De alighogy a
sík tengerre érkezett, a borzasztó elemek
risszajászták a kapitányt, ki jónak látta
a szörnyeknek hátat fordítva, visszavitor-
lázni kiindulási helyére, Cotroneba.

A sötét éj beálltával azonban olyannyi-
ra növekedett a vihar, hogy minden erő-
feszítés és óvatos manőver dacára a bo-
járt előtti homok-zatonyra sodortattak.

Hasztalan volt minden kísérlet, a ha-
jó, mintha csak odagyökerezett volna,
oly szilárdul tapadt a zatonyra. E vész-
helyzetben csakis a hajnal beálltával vé-
tettek észre a cotronai révőrök által, kik
meg is kíséreltek azonnal minden lehe-
tőséget, hogy a hajót válságos helyzeté-
ből megmenték: ez azonban több órai
 fáradságos munka után sem sikerült. Már
elvezetnek hitték e hajót s a kapitány
annak elhagyását határozta, — a mídon
Binelli mérnök „Mergellina” nápolyi gő-
zössel — mely Binellinek rendelkezésére
lett bocsátva — megjelent. Mialatt ez
történt, sűrű néptömeg lepté el a ten-
gerbe nyuló sztrófok kiálló csúcsait, leg-
nagyobb ijedelem között várva a dolog
kimenetelét.

Binelli azonnal egy gyakorlott búvárt
eresztetett a zatonyra került hajó fene-
kéhez, ki egy 20 méter hosszú fűres leg-
gömböt erősített annak kiálló részeihez,
minek megtörténtével a „Mergellina” gő-
zö ön elhelyezett sűrítő gépezet műkö-
désbe hozott. Rövid negyedórai műkö-
dés után a nagy léggömb harmadrészben
kiemelkedett vízből s a sűrítő gépezet-
nek további működése után annyira moz-
gá-ba hozta a hajót, hogy az a vízví-
torlák alkalmazásával tíz percnyi idő
alatt a parton levők óriási „Evviva” kiál-
tásai között szépen megindult.

E sikeres eredmény után most bizto-

san remélhetjük, hogy a „Navigazione
Generale” hajózási társaságnak múlt nyá-
ron elsüllyedt „Bengala” gőzöse szintén
meg fog menteni.

Osztrák-magyar Lloyd. Az osztrák-
magyar Lloyd gőzhajózási társaság
elnöke Morpurgo a napokban Triesztből
Bécsba utazik, hogy a külügyministe-
riumban és az osztrák kereskedelmi mi-
nisteriumban a Lloyd 1889 évi mérle-
géről előterjesztést tegyen, mely alkalom-
mal a sokat emlegetett subventió emelés
kérdése tárgyában javaslatot terjeszt elő.

Velenze kereskedelme. A ve-
lenzei kereskedelmi kamarának közzétett
adatai szerint Velenzének folyó évi Janu-
ár havi összforgalma 2,700,000 méter-
mázsát tett, mely forgalom a múlt év
Január havi összforgalmával szemben
200,000 métermázsá emelkedést mutat.
Az ipar is nagy virágzásnak indult, a
mennyiben gyárjai, melyek mintegy 30,000
embernek adnak munkát, mostanában új-
jel-nappal dolgoznak.

**Olasz ország 1889-évi narancs
és citrom termésének eredménye.**
Az olasz földművelési ministerium köz-
zététele szerint Olaszországnak múlt évi
narancs és citrom termése összesen
27,047,543 métermázsát tett.

Borszállítás szövetségében.
Az Olaszországban sikerrel keresztültűlt
kísérlet-ek után, mint hírlék, nálunk is be-
fogják hozni a bor vasúti szállításánál a
szövethől készült edényeket. A maguk-
ban véve is nehéz és a rakodási tért
kellőleg ki nem használó hordók helyébe
vízhatlan szövethől készült hasáb alakú
edényeket szándékoznak behozni, a me-
lyek szorosan egymás mellé és fölé helyez-
tetvén, a rendelkezésre álló rakodási helyet
teljesen kihasználják segítenek s a mellett
utután fűres állapotban összehajthatók, a
visszazárlási költségeket 70%-al csökkentenék.

**Az asfalt közgazdasági je-
lentősége.**

Azon iparágak közül, melyek nálunk
esak a legújabb időben indultak fejlő-
désnek, egy sem ért el oly kiterjedést,
mint az asfalt-ipar.

Ennek természetesen okát abból kell
magyarázni, hogy az asfalt-anyagnak
építkezési és különösen burkolási cé-
lokra való nagyobb mérvű felhasználása
csakis néhány évtized óta nyert lendü-
letet, mídon nagy tökékekkel rendelkező
társaságok alakultak az asfalt anyag
termelésére és feldolgozására.

Az asfalt-anyag alkalmazást nyer
ugyanis: kocsintak járdák, udvarok, mag-
térak, közraktárak, fürdő-zobák, perro-
nok, folyosók, terrassok, gyárhelyiségek,
hidboltzatok, casematták, alagút-bolto-
zatok stb. burkolására; továbbá tengeri
kikötő-falazatok, hullámtörők, gépalap-
zatok előállításánál, falak vízmentes-té-
sénél, veshajók, vastartók, kazánok, va-
suti kocsik stb. bevonására, t. i. mint
főnyomás, ezek rozsdá elleni megvédése
végett.

E szerint az asfalt a felhasználás
módja szerint három főfényben nyer
alkalmazást, ú. m. 1. burkoló anyag, 2.
mint *isoláló* anyag és 3. mint *főnyomás*
rozsdá elleni megvédésre.

Távolról sem alkalmazzák azonban
az asfaltot hazánkban oly gyakran,
mint külföldön és a mint az jeles tulaj-
donságainál fogva méltán megérdemelné.

Az asfalt hozzáférhetősége és ter-
melése sehol sem törénik oly sikeresen,
mint hazánkban. Míg ugyanis a svájci,
francia stb. asfalt mélyen elzárt föld-
alatti rétegekben fordul elő, addig a
magyar *felső-dunai* (Biharmegye) asfalt
telepen alig pár méternyi mélységben
található az asfalt kimeríthetően gaz-
dag rétegekben, finom szemcsés glimán-
homokkal keverve, melyből 16—20%
asphaltot nyernek, míg az előbb emli-
tett idegen asfalt-bányák csak 6—8%
bitumenes részt és 92—94% szénasavas
mész-t tartalmaznak.

Pontos az asfaltnak alkalmazása
mint *isoláló-anyagnak*, különösen a vi-
déri városokban, mert — mint tudjuk
— a hazai legtöbb vidéki városban a
lakóházak túlnyomó része *nedves*, a mi
közegészségügyi szempontból igen fon-
tos.

Oly helyiségek, melyeknek talaja és
falai megfelelő magasságban asfalttal
burkolatnak, állandóan szárazak marad-
nak. Ily helyeken nem létezhetnek be-
magukat sem kártékony állatok (egér,
patkány), sem rovarok, miért is a gőz
malmok, szesz-, keményítő-gyárak, czu-
korgyárak, sörházak, közraktárak stb.,
pinczehelyiségeinek, magtáraknak, ga-
bona- rüpa-, burgonya-vermeknek, bór-
gyapjú-, gyógy-, fű- fűszer- stb. raktá-

raknak, boros, zöldséges stb. pinczéknek,
sőt cséplőhelyeknek is asfalttal burko-
lása ajánlható.

A talajnedvesség oly épületeknél,
melyeknek falai az építkezés folyamában
nem lettek asfalttal bevonva, a falak-
ba felszívódik s a lakások állandóan
nedvesek: a falakat penészgomba, salét-
romlerakodás lepi el, a butorok szen-
vednek s az állandóan dohos, romlott le-
vegő a bennlakók egészségét tönkre teszi.

Többféle kísérletet tettek már az
ilyen nedves lakások szárazzá tételére
nézve, de minden eredmény nélkül. Évek-
kel ezelőtt természetes asfalttal tették
kísérleteket s azóta minden kétséget ki-
zárólag behozonyult, hogy nedves laká-
sok gyökeres szárazzá tétele usakis ter-
mészetes asfaltnak a falakra való fel-
kenése által eszközölhető.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a ter-
mészetes asfalt felette tömör, igen jól
tapadó zsírroszketek tartalmazó rugányos
anyag, ugy természetesenek fogjuk talá-
ni, hogy ezen az asfaltregegen semmi
nedvesség, sem salétrom, sem gombaké-
ződés át nem hathat, a fal és lakás te-
hát állandóan száraz marad.

Az asfalt alkalmazásának számta-
lan előnyeit bizonyítani szükségesnek
nem tartjuk, de figyelemzetünk kell
mindenkit azon kátrányvegyületekre,
melyeket asfalt gyanánt hirdetnek. Ezek
könnyen felismerhetők az általuk ter-
jesztett bízról, míg a természetes asfalt,
mihelyt kihül, semmiféle szagat nem ter-
jeszt.

Hazánkban ez idő szerint a „Magyar
asfalt-részvény társaság” termel saját
bányában természetes és elismert jeles
minőségű asfaltot. E társulat új ipart
teremtett és a mennyiben versenye lé-
pett a külföldi vállalatokkal és az as-
phalt-munkák árát, melyet e vállalatok
feleségiztak, felére szállította le, elisme-
rest vívott ki magának!

Szerkesztői üzenetek.

N. J. Halmi. — Hogy felelt meg a küldé-
mény? a napokban levél meggy.
Hős ifjú Szerencs. Legnagyobb hősiességét
akkor bizonyítja be, ha — lemond a költői
babérokrol. Külömben is, mi verseket nem
közlünk.

Sciurocö. Budapest. — Várjuk sorainkra
válaszát. Addig is üdvözlöt!

K. K. Máramaros Sziget. — A Mező-féle
kiadványokból még mindaddig semmit sem
kaptunk.

Felelős szerkesztő: Schmidt Jakab.
Szerkesztő-tulajdonos: Mócs Zsigmond.

Heti értesítő
Fiume kereskedelmi forgalmáról

1890 febr. 25-től Márcz. 4-ig.

Tengeren behozott és kivitt
fontosabb áruknak származási és
rendeltetési helyszerinti kimutatása:

I. Behozatal.

- 1890 febr. 25-én.
- Pola bor 203.
- Santorin santoriniföld 600.
- Ravenna téglá 100, bórök 21.
- Trieszt kőszén 1324.
- Traghetto kőszén 930.
- Pucischie bor 134.
- Cittavecchia bor 350.
- Lissa bor 290.
- febr. 26-án.
- Veglia bor 15.
- Berna bor 366.
- Cittavecchia bor 225.
- Traù bor 67.
- Cirquenezze bor 170.
- Pucischie bor 149.
- febr. 27-én.
- Cattaro bor 530, fagygy 12, olaj 31.
- Venezia baccalá 25, dara 26, kender 117,
- zsák 15, festőföld 35, gyékény 32.
- Zára tengeri 153, korpa 9, likör 1.
- S. Giorgio szálfa 280 m³, tuzifa s m³.
- Ravenna téglá 800 q.

Márczius hó.

- 1890 márczius 1-én.
- Ragusa bor 944 q., chrysantem virág
- 34 q.
- Ika bárány 35 drb.
- márczius 2-án.
- Trieszt Zsir 32 q., pamutárú 19 q., bac-
- calá 7, szappan 7 q., rizs 17, dara 20,
- olaj 127 q.
- Melkovich bórök 10 q., osztriga 4 q.,
- csont 114 q., likör 2 q.
- márczius 3-án.
- Batoum nyerskőolaj 20820 q.
- Zengg zab 12 q.
- Lissa bor 107 q., szesz 4 q.
- Besca faolaj 11 q.
- Oomisá bor 135 q.
- Chioggia alma 75 q., zöldség 10 q.

II. Kivitel.

- 1890 febr. 25-én.
- London liszt 7264, manganoas 719, ás-
- ványviz 1035, szilva 503, bab 206, eserfa
- 96 m³, donga 31290 drb., Tannin 2030,

- 1890 febr. 25-én.
- papir 117, bor 95 ceresin 52, butor 75,
- setabot 102 q.
- Zára liszt 147, tengeri 10.
- Zengg liszt 98, Tengeri liszt 23, Tengeri
- 107, korpa 12, czukor 9, Hal 16 papir 27.
- Palermo rud 6500 drb., fatábia 90500
- darab.
- Vallegrande buza 38, liszt 12, kén 10.
- Traù liszt 105, deszka 920 drb.
- Budua liszt 23, buza 66.
- febr. 26-án.
- Pola liszt 61, czukor 58.
- Ika liszt 11, czukor 5, rizs 5.
- Smyrne talpfa 2055 drb.
- Manfredonia deszka 3541 drb., kőz 1075
- drb., átalfa 25 m³ erős deszka 203 drb.
- Lussin Vas 19, Vasárú 16, czukor 5, korpa
- 14, szurok 6, liszt 130 tengeriliszt 14,
- tiszta 5.
- Pucischie buza 10, tiszta 5, rizs 2.
- Spalato buza 81, korpa 15, faáru 4,
- Hering 5.
- febr. 27-én.
- Melkovich liszt 1129 q., bor 26 zab 203
- q., buza 216 q., rizs 30 q., czukor 54 q.,
- kőolaj 37, sör 32, szappan 12, Vegyter-
- mök 12.
- Zengg liszt 29, tengeriliszt 10, papir 11,
- kőolaj 11, tengeri 104, korpa 7.
- Ika liszt 20, farina, zab 19.
- Patrasso erősdeszka 7967 drb., talpfa 600
- drb., fatábia 5055 drb., négyesgőzfa 1498 drb.
- Trani donga 8100 drb., deszka 2500 drb.
- Ragusa buza 50, burgonya 30, tengeri 12.
- Zengg tengeri 16, sunach 17.
- febr. 28-án.
- Liverpool liszt 7964 q., ásványviz 1610
- q., mángán 3000 q., keményítő 242 q.,
- tannin 837 q., talk 100 q., donga 12000 drb.
- Cattaro liszt 37 q., czukor 14, pamut-
- árú 7, Tiszta 13 q.
- Trieszt rizs 56 q., czukor 21 q., sör 24
- q., papir 37 q.

- 1890 febr. 28-án.
- Venezia keményítő 108 q.
- Alexandria butor 56 q.
- Padang liszt 25 q.
- Mombassa ásványviz 12 q., faáru 5 q.
- Zanzibar ásványviz 21 q., cognac 2 q.
- Majunga faáru 4 q., fémárú 4 q.
- Pola liszt 106 q., teng. liszt 13 q.
- Ika faolaj 7 q., liszt 8 q.
- Genova fatábia 87160 drb. erősdeszka 163
- drb., deszka 2117 drb., szálfa 128 m³,
- donga 2000 drb.
- Mily talpfa 10053 drb.

Márczius hó.

- 1890 márczius 1-én.
- Carlobago liszt 1145 q., tengeri 171,
- kávé 12 q., czukor 37 q., déligyü-
- mölcs 6 q.
- Venezia Szálfa 252 m³ tuzifa 10 m³.
- Vallegrande liszt 36 q., rizs 15 q.
- márczius 2-én.
- Venezia rovarpor 3 q., butor 5, ke-
- ményítő 10 q., tengeri 1027-2 q.
- márczius 3-án.
- Bordeaux liszt 1000 q., ásványviz 200
- q., bab 200 q., bor 1108-2 q., ceresin,
- 108 q., butor 21 q., donga 3126 drb.
- Smyrna czukor 300 q.
- Cattaro liszt 63 q., czukor 13 q., butor
- 8 q., pamutárú 19 q.
- Ragusa liszt 285 q., rizs 25 q., czukor
- 77 q., korpa 105 q., széna 75 q.
- Ika liszt 14 q., tengeri liszt 5 q., korpa
- 13 q.
- Rovigno tengeri 206 q., rizs 50 q.,
- kőolaj 82 q.

Hirdetések

1890 Január 1-ével előfizetést nyitunk a

„MERCUR”

20. évfolyam 20. évfolyam

hiteles sorsolási tudósítóra.

A nagyszámú sorsolási lap közül a „Mercur” az elismert megbízhatóságával, legtekintetesebben és világosan szerkesztett hírségi jegyzékével fogva kitűnik. A „Mercur” magyar-német szövegben hónaponta 2-3-szor jelenik meg nyomban minden nagyobb és fontosabb hírségi után.

Minden előfizető ingyen kapja „Mercur”

Sorsolási évkönyvet

1890-ik évre

mely teljes hátralék-kimutatás az összes 1889 december végéig ki-sorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről tartalmaz, továbbá az

általános sorsolási naptárt

1890 évre.

Mindamellett, hogy a „Mercur” anyaga napról-napra szaporodik.

a lap előfizetési ára változatlan marad és pedig

egész évre 2 forint

bérmentes postai szétküldéssel együtt.

Mutatványszámokat kívánatra egy egész hónapig ingyen és bérmentesen küldünk.

Előfizetőket elfogad (9-10)

A „MERCUR” kiadóhivatala
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

Lloyd Szálloda.

Lloyd Szálloda és étterem

Fiume legszebb terén

OLCSÓ ÉS SZÉP SZOBÁK

KITŰNŐ BOR SÓR ÉS GULYÁS

A szálloda és étkező terem bérleje:

Gedlitzka Vilmos

FIUME (Adamich-ter).

Omnibus közlekedés minden vonathoz.

Lloyd Szálloda.

„ADRIA”

Magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

1890. márczius havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznák:

Glasgow	Triest, Fiume	Gőzös	1890. Márczius
London	-	„Tisza”	1-10
Rio de Janeiro, Santos	-	„Durham”	1-10
Liverpool	-	„Milekovič”	5-15
Hull, Newcastle o.T.	-	„Saragossa” (Cunard-Line)	5-15
London	-	„Palermo”	10-20
Rouen	-	„Wimstead”	15-25
Newcastle o.T.	-	„Jókai”	21-31
Rouen	-	„Szépány”	21-31
Liverpool	-	„Stefanie”	21-31
-	-	„Tartar” (Cunard-Line)	21-31
Fiume	Liverpool	„Tartar” (Cunard Line)	1-10
-	London	„Kotka”	1-10
-	New-York	„Victoria” (Anchor Line)	1-10
-	Bordeaux	„Adria”	10-20
-	Barcelona-Rouen	„Tibor”	10-20
-	Liverpool	„Atlas” (Cunard Line)	10-20
-	Hull, Newcastle o.T.	„Rinaldo”	10-20
-	London	„Zaire”	15-25
-	New-York	„Elsia” (Anchor-Line)	15-25
-	Pernambuco Bahia Rio de Janeiro Santos	„Zichy”	21-31
-	Glasgow	„Tisza”	21-31
-	Liverpool	„Palmyra” (Cunard Line)	21-31
-	Hull, Newcastle o.T.	„Bassano”	21-31

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztigári intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1890. márczius hóban.

SORSJEGYEK

Egy solid bankház derék s megbízható ügynököket keres Ausztria-Magyarországban törvényesen engedélyezett sorsjegyek havi részletekre való elarúsítására Bő kereset, esetleg állandó fizetés. — Ajánlatok „L.oose” alatt HAASENSTEIN & VOGLER hez Bécsbe intézendők.

Alapított 1857-ben.

Steinschneider Jakab

I. cs. és kir. szab. ágynemű-gyáros.

6 cs. és kir. fensége Klotild főhercegnő udv. szállítója számos kitüntetések és szabadalmak tulajdonosa,

BUDAPEST,

Király-utca 79, saját házában.

bátorkodik a tisztelt közönsége figyelmébe ajánlani dúsán felszerelt raktárát az ágynemű szakmába vágó összes ezekben, mint közönséges finom és legfinomabb paplanok, ágypetétek, léször és tengerifü matriczok, szalmaszakok, pokróczok és takarók, tollak és pelyhek, vasbutorok, további szőnyegek és függönyök, nemkülönben diván- és asztaltakarók, stb.

A kitűnő hírből álló

WELDLER ÉS BUDIE

fehérnemű és kelegye-gyár budapesti raktára.

Minden fajta fehérneműek különösen pedig teljes kihazásitási felszerelések a legmérsékeltébb áron. Rajzok és ábrák ingyen.

STERNBERG ARMIN

legnagyobb hangszerkészítési ipartelepe

Budapesten, VII. Kerepesi út 36 sz.

Mindenemű saját készítményű zenekarbeli és működő hangszerek gazdagraktára. Legjobb minőségű zsinalmok. Hangszerek alkatrészei és kellékei, valamint legjobb belöldi és olasz hangversenyhangok nagy választékban. Szilárd szerkezetű harmonikumok. A legújabb mechanikai szalonhangszerek: Ariston, Herophon, Orpheus (zongora szerkezetű) Symphonion (széles hangterjedésű) és ezek hangjegyeket ábrásításhoz. Legújabb Phonix, acélhang, érezhetően teljes hosszúságú zenedarabokkal.

Mindenemű hangszerek javítása pontosan teljesítetik és ócska hangszerek becséltetik.

Nagy képes hangszer-árjegyzék kívánatra, ingyen és bérmentesen. Harmonikáról külön árjegyzék jelent meg.

Bihari hegedűje. Még 1698-ban készült a nagy Stradivari eremői mester műhelyében egy remek hegedű a honnan sok kézen keresztül jutva, I. Napoleon egyik ezredesének, Dubois Rolandnak birtokába került. Az ezredes Napoleon bukása után Svájcba vándorolt ki és onnan a család egyik tagja Magyarországra

jött, magával hozva ereklje gyantát a hegedűt is. Az illető elszegényedett s özvegye a hegedűt Biharban, a híres magyar cigányprimások adta el. Azóta ismét sok kézen fordult meg a szíraz fa, lúres m. sterc és a legelső cigányprimások játszottak rajta. Végre a múlt hetekben Sternberg Armin budapesti hangszergyárosnak adták el, a kitől csak a múlt napokban vette meg Mihailoff orosz hegedűművész, moszkvai zenetanár rendben vannak s egész esemőt képeznek. Maguk ezek az „Első” által is nagy érdekűek.

Az 1888-iki nagy nemzetközi világkiállításon Brüsszelben kitüntették. — Diplom de société de France, Diplom de société d'Hygiène publique de Paris. — A nemzetközi hygien kiállításon Gentben a nagy ezüst éremmel, Parisban 1889-ben aranyéremmel lett kitüntetve.

Szenzációs találmány

Férfiak számára

Dr. Borsodi-féle cs. és kir. szabadalmazott elektro-metallicus készülék a férfiú gyengeség (impotentia) gyógyítására. Eltérőleg hat a kimerült idegrendszerre alkalmazása és gyógyszer nélkül is erőt és ifjúságot kölcsönöz az erejevesztett szervezetnek. A készülék alkalmazása fölülte egyszerű.

Eszrevehetően a testen való viselése magában véve is elég a kívánt eredmény előidézésére. Az impotens férfiút má alkalmazása elsőnapján potenciá teszi és minden bármily nagy-mérvű férfiú gyengeséget meggyógyít rövid idő alatt.

Dr. BORSODI szabadalma

Budapest, Teréz-körut 4.

BÉCS, I. Kartnerring 3. szám

Kimerítő broszürök kívánatra ingyen küldetnek

BATTARA P. kő- és könyvnyomdája.

NEMZETI-MUZÉUM KÖNYVTÁRA